

Република Србија
УПРАВНИ СУД
26 У. 3140/16 (2013)
12.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Живане Ђукановић, председника већа, Јелене Тишма-Јовановић и Љиљане Јевтић, чланова већа, са судским саветником Аном Ковачевић, записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље малолетне А.А. из ..., улица ... број ..., чији је законски заступник мајка Б.Б. из ..., улица ... број ..., коју заступа Урош Милосављевић, адвокат из Београда, Сарајевска бр.29/2, против туженог Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту, ради поништаја решења XIX-02 број 560-898/12 од 26.01.2013. године, у извршењу одлуке Уставног суда Уж 11458/13 од 29.02.2016. године, у правној ствари признавања права на додатак за помоћ и негу другог лица, у нејавној седници већа, одржаној дана 12.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту, XIX-02 број 560-898/12 од 26.01.2013. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Управног суда 2 У. 3316/13 од 14.11.2013. године, одбијена је тужба тужиље, поднета против решења Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту, XIX-02 број 560-898/12 од 26.01.2013. године, којим се поништава решење Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Вождовац, број 55320-3195 од 01.11.2011. године (ставу I диспозитива); признаје право на додатак за помоћ и негу другог лица тужиљи у месечном износу од 8.304,00 динара почев од 01.10.2011. до 10.10.2011. године (став II диспозитива); исплата по овом решењу извршиће се законском заступнику Б.Б. из ..., улица ... број ... (став III диспозитива). Решењем првостепеног органа одбијен је захтев Б.Б. за признавање права на додатак за помоћ и негу другог лица и право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица мал. А.А..

Против наведене пресуде тужиља је изјавила Уставном суду уставну жалбу.

Одлуком Уставног суда Уж. 11458/13 од 29.02.2016. године усвојена је

уставна жалба малолетне А.А. и утврђено да је пресудом Управног суда 2 У. 3316/13 од 14.11.2013. године подносиоци уставне жалбе, овде тужили, повређено право на правично суђење, зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије, те поништена наведена пресуда и наложено Управном суду да поново одлучи о тужби малолетне А.А. изјављеној против решења Градске управе града Београда – Секретаријат за социјалну заштиту XIX-02 број 560-898/12 од 26.01.2013. године.

Према образложењу одлуке Уставног суда, Уставни суд је на основу увида у оспорени акт и целокупну документацију утврдио да је другостепени орган у поновно спроведеном поступку у извршењу пресуде Управног суда У 6665/12 од 15.11.2012. године, донео оспорено решење, извршио допуну поступка прибављањем налаза, мишљења и оцене органа вештачења у другостепеном поступку број 1434 од 28.12.2012. године, који се у потпуности сложио са налазом и мишљењем органа вештачења у првостепеном поступку број 2237 01 од 24.10.2011. године, а то је да код малолетне А.А. не постоји потреба за помоћи и негом од стране другог лица. Оцењујући наводе уставне жалбе са становишта права на правично суђење зајемченог одредбом члана 32. став 1. Устава, Уставни суд је имао у виду да се уставна гаранција наведеног права, поред осталог, састоји у томе да одлука суда о нечијем праву или обавези мора бити донета у поступку који је спроведен у складу са важећим процесним законом, применом релевантног материјалног права и образложена на уставно правно прихватљив начин, јер би се у противном могло сматрати да је производ произвољног и правно неутемељеног становишта поступајућег суда. Испитујући да ли је пресуда Управног суда образложена на начин који се може сматрати уставноправно прихватљивим, Уставни суд је најпре констатовао да је другостепени орган у свом решењу од 26.01.2013. године, донетим у извршењу пресуде Управног суда У 6665/12 од 15.11.2012. године, применом одредбе члана 92., 93. и 101. Закона о социјалној заштити, закључио да подносиоци уставне жалбе има право на додатак за помоћ и негу другог лица у месечном износу од 8.304,00 динара, само за период до 10.10.2011. године, након чега јој то право престаје. Другостепени орган том приликом у поновном поступку прихватио налаз и мишљење другостепеног органа вештачења број 1434 од 28.12.2012. године, који се сложио у потпуности са налазом и мишљењем првостепеног органа вештачења број 2237 01 од 24.10.2011. године, да код подносиоцике више не постоји потреба за помоћи и негом другог лица. Међутим, по налажењу Уставног суда другостепени орган није у складу са примедбама Управног суда образложио шта се то променило у здравственом стању малолетне подносиоцике у наведеном периоду. Такође, у другостепеном решењу нису цењени жалбени наводи да здравствено стање подносиоцике није побољшано у односу на период када је остваривала право на додатак за помоћ и негу другог лица, већ је констатовано да су наводи жалбе размотрени, али да су без утицаја на другачије решење ове правне ствари. Уставни суд је утврдио да је подносиоци уставне жалбе повређено право на образложену судску одлуку као елемент права на правично суђење зајемчено чланом 32. став 1. Устава, па је сагласно члану 89. став 1. Закона о Уставном суду (“Службени гласник РС”, бр.109/07...103/15), усвојио уставну жалбу изјављену због повреде права на правично суђење зајемчено чланом 32. став 1. Устава. Имајући у виду природу учињене повреде уставног права у конкретном случају, Уставни суд је оценио да се штетне последице утврђене повреде права у конкретном случају могу отклонити једино поништавањем оспорене пресуде Управног суда У 3316/13 од 14.11.2013. године и одређивањем да се у поновном поступку донесе нова одлука о тужби подносиоцике уставне жалбе поднетој против решења Градске управе града Београда – Секретаријат за социјалну заштиту, XIX-2 број 560-898/12 од 26.01.2013. године.

Поступајући у извршењу одлуке Уставног суда, којом је поништена пресуда

Управног суда У 3316/13 од 14.11.2013. године, Управни суд је, испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС", бр. 111/09), поново оценио наводе тужбе, одговор на тужбу, списе предмета ове управне ствари, па је нашао да је тужба основана. Управни суд је овај спор решио без одржавања усмене расправе, сагласно члану 33. став 2. Закона о управним споровима, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Према одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије, одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.

Чланом 171. Устава утврђено је да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда (став 1.); да Уставни суд својом одлуком уређује начин њеног извршења, када је то потребно (став 2.); а да се извршење одлука Уставног суда уређује законом.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о Уставном суду ("Сл. гласник РС", бр. 109/07...18/13), прописано је да су државни и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне и друге организације, удружења грађана или верске заједнице, дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда.

Одредбом члана 89. став 2. Закона о Уставном суду, прописано је да, када Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом или радњом повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, може поништити појединачни акт, забранити даље вршење радње или одредити предузимање друге мере или радње којом се отклањају штетне последице утврђене повреде или ускраћивања зајемчених права и слобода и одредити начин правичног задовољења подносиоца.

У тужби којом оспорава законитост решења туженог органа, тужиља наводи да тужени орган није поступио у складу са налозима из пресуде овог суда, будући да није дао образложење зашто је промењено мишљење Комисије за вештачење, због чега је тужиља изгубила право на додатак за помоћ неког другог лица. Истиче да није дошло до побољшања здравственог стања у односу на период када је примала додатак за помоћ и негу другог лица, да не може да обавља основне радње одржавања хигијене, да иде сама у школу, и да је тужени само констатовао да она иде редовно у школу, али није констатовао да не иде сама у школу већ увек у пратњи, због здравствених разлога. Са изнетих разлога, предлаже да се тужба уважи и оспорено решење преиначи.

У одговору на тужбу, тужени орган у свему остаје при разлозима из образложења оспореног решења, са предлогом да се тужба одбије, као неоснована.

Према образложењу оспореног решења, које је донето у извршењу пресуде овог суда 6 У.6665/12 од 15.11.2012. године, и списима предмета, решењем првостепеног органа од 01.11.2011. године одбијен је захтев законског заступника тужиље за признавање права на додатак за помоћ и негу другог лица мал. А.А., применом одредаба чл. 92-93. Закона о социјалној заштити, будући да је у току поступка на основу налаза, оцене и мишљења органа вештачења у првостепеном поступку бр. 2237 01 од 24.10.2011. године утврђено да код мал. А.А., на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, не постоји потреба за помоћи и негом од стране другог лица. Поступајући по жалби законског заступника тужиље,

изјављеној против наведеног решења првостепеног органа, тужени орган је прибавио налаз, мишљење и оцену органа вештачења у другостепеном поступку бр. 114 од 02.02.2012. године, у коме је констатовано да је тај орган вештачења сагласан са цитираним налазом, оценом и мишљењем органа вештачења у првостепеном поступку, да код мал. А.А. више не постоји потреба за помоћи и негом од стране другог лица, а да је исто постојало до дана прегледа код тог органа вештачења 10.10.2011. године, као и септембра месеца 2011. године, када је требало обавити контролни преглед. Код давања оцене и мишљења, орган вештачења у другостепеном поступку размотрио је компленту медицинску документацију, а дана 24.01.2012. године, обавио је и непосредни преглед именоване, на основу чега је дао закључак као у наведеном налазу, оцени и мишљењу. Тужени је, имајући у виду све наведено, нашао да је првостепени орган погрешно утврдио чињенично стање и погрешно применио материјално право и битно повредио правила поступка када је одбио захтев тужиле за признавање права на додатак за помоћ и негу другог лица мал. А.А., уместо да јој призна право на додатак за помоћ и негу другог лица од 01.10.2011. до 10.10.2011. године, из разлога што се у конкретном случају ради о поступању оцене даљег постојања потреба за помоћ и негом од стране другог лица (контролни преглед), па није било основа да тужилца подноси нови захтев и да првостепени орган по том захтеву одлучује, већ је био дужан да тај поступак спроведе по службеној дужности у смислу одредаба чл. 92. ст. 1. и 5. Закона о социјалној заштити.

Управни суд је у пресуди 6 У.6665/12 од 15.11.2012. године нашао да се основано тужбом указује на незаконитост решења туженог органа, са разлога што у списима предмета постоји налаз другостепеног органа вештачења од 25.01.2012. године, који се не слаже са налазом првостепеног органа вештачења од 24.10.2011. године да не постоји потреба за помоћ и негом другог лица код мал. А.А., на који налаз је стављена примедба специјалисте ортопеда. Поступајући по примедби другостепени орган вештачења је дана 02.02.2012. године, донео нови налаз супротан налазу од 25.01.2012. године, који је потписао лекар вештак – хирург, који је дао нови налаз, сада са констатацијом да се слаже са оценом органа вештачења у првостепеном поступку од 24.10.2011. године, да код тужиле не постоји потреба за туђом негом и помоћи.

У поновном поступку, тужени орган је извршио допуну поступка прибављањем налаза, мишљења и оцене органа вештачења у другостепеном поступку бр. 1434 од 28.12.2012. године, који се у потпуности сложио са налазом мишљењем и оценом органа вештачења у првостепеном поступку бр. 2237 01 од 24.10.2011. године. На основу изнетог, тужени орган је донео одлуку као у диспозитиву решења, уз образложење да на основу цитираних налаза, оцене и мишљења органа вештачења сматра да су испуњени услови прописани одредбама чл. 92, 93. и 101. Закона о социјалној заштити за признавање предметног права, како је то ближе наведено у диспозитиву решења, будући да из налаза, оцене и мишљења органа вештачења у другостепеном поступку бр. 1434 од 28.12.2012. године произлази да је тај налаз усклађен са примедбом лекара вештака контролора бр. 237 01 од 27.01.2012. године, која примедба је у смислу одредбе чл. 93. ст. 2. и 4. Закона о пензијском и инвалидском осигурању обавезна за орган у којој је вршио вештачење, на основу чега је закључио да је налаз, оцена и мишљење органа вештачења сачињен у складу са одредбама чл. 10. ст. 2. и чл. 40. ст. 1. тач. 7. Правилника о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, и да је у потпуности могао да послужи као пуноважно мишљење вештака у смислу одредбе чл. 149. Закона о општем управном поступку.

Полазећи од цитираних одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије, члана 171. Устава и члана 104. став 1. Закона о Уставном суду (“Сл. гласник РС”, бр. 109/07, 99/11 и 18/13) и општеобавезујућег правног схватања Уставног суда, Управни суд налази да тужени орган у поновном поступку није у довољној мери одговорио на питање које је од значаја за даљу исплату додатка за помоћ и негу другог лица, а односи се на промене у здравственом статусу малолетне Иване Танасијевић. По налажењу Уставног суда, а које становиште прихвата и Управни суд, да би тужиљи престало право на накнаду за туђу негу и помоћ које је остваривала у периоду од 30.05.2008. до 30.09.2011. године, требало је да наступи такво побољшање њеног здравственог статуса да и поред урођених аномалија постане способна да без помоћи другог лица задовољава своје основне животне потребе, што тужени својом одлуком није образложио, чиме је учинио повреду правила поступка прописане одредбама члана 199. став 2. и члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ” бр.33/97 и 31/01 и “Службени гласник РС”, бр.30/10)

Како у оспореном решењу нису дати јасни и разумљиви разлози на којима се заснива одлука туженог органа, односно како наводи из образложења оспореног решења не упућују на одлуку из диспозитива оспореног решења, нити је тужени орган оценио све жалбене наводе, тужени је дужан да у поновном поступку отклони наведене повреде правила поступка и донесе нову на закону засновану одлуку, тако што ће образложити, а претходно на недвосмислен начин утврдити, у чему је од момента признавања права на накнаду за туђу негу и помоћ до укидања овог права, дошло до било каквих промена здравственог стања тужиље, које би могле да утичу на решавање о овом праву.

Тужени орган ће у поступку поновног одлучивања по жалби отклонити повреду правила поступка на које му је указано овом пресудом и своју одлуку засновати на правном схватању суда, сагласно одредби члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Управни суд је оценио да није основан захтев тужиље да суд, сагласно одредби члана 43. став 1. Закона о управним споровима, одлучи у овој ствари доношењем пресуде у спору пуне јурисдикције, будући да, по налажењу суда, природа ове ствари и утврђено чињенично стање не пружају поуздан основ за то.

Са изнетих разлога, Управни суд је, применом одредаба члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 12.05.2016. године, 26 У. 3140/16 (2013)

Записничар
Ана Ковачевић, с.р.

Председник већа-судија
Живана Ђукановић, с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Дејан Ђурић